

**УКРКООПСПІЛКА
ВІННИЦЬКА ОБЛАСНА СПІЛКА СПОЖИВЧИХ ТОВАРИСТВ
ВІННИЦЬКИЙ КООПЕРАТИВНИЙ ІНСТИТУТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ
В. о. ректора інституту
В.А. Дробовська
«29» березня 2021 р.

ПРОГРАМА ФАХОВИХ ВИПРОБУВАНЬ

для абітурієнтів, які вступають на денну та заочну форму здобуття освіти на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста та освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра для здобуття освітнього ступеня бакалавра за спеціальністю: 081 «Право»

РЕКОМЕНДОВАНО
Вченою радою Вінницького
кооперативного інституту
від «24» березня 2021 р.
Протокол № 7

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри права
від «17» березня 2021 р.
Протокол №8

Вінниця 2021

ВСТУП

Програма фахових випробувань для абітурієнтів, які вступають на денну та заочну форму навчання на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста для здобуття освітнього ступеня бакалавра за спеціальністю: 081 «Право».

Для успішного вивчення фахових дисциплін в інституті потрібно мати міцні і систематичні знання з дисциплін: «Теорія держави і права», «Конституційне право України», «Адміністративне право», «Цивільне та сімейне право», «Господарське право».

У запропонованій програмі стисло наведено зміст тем дисциплін, де вказано основний понятійний апарат, яким повинен володіти абітурієнт. Також наводиться перелік основних питань з кожної дисципліни, що виносяться на вступне випробування. Цей перелік дасть можливість абітурієнту систематизувати свої знання та допоможе зорієнтуватися, на які питання треба звернути увагу при підготовці до вступного випробування.

1. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ

Абітурієнти повинні:

– *знати*: загальну характеристику Теорії держави і права як науки і навчальної дисципліни, роль держави і права в організації суспільства, поняття та характеристику основних функцій держави, поняття форми держави та її види, сутність та ознаки правової та соціальної держави, загальну характеристику соціальних та правових норм, значення та фактори процесу правотворення, складові елементи системи права і законодавства, загальну характеристику основних галузей права, склад і зміст правовідносин, поняття громадянського суспільства, правової свідомості та правопорядку, поняття та характеристику предмету і методу конституційного права України, поняття види та особливості конституційно-правових норм, джерела конституційного права, загальну характеристику видів та функцій конституції, гуманістичні та «адміністративно-правові норми» демократичні засоби демократичного ладу в Україні, знати спільні та відмінні риси між політичними партіями та громадськими організаціями та їх конституційно-правовий статус, характеристику конституційних прав і свобод людини і громадянина, роли та значення органів законодавчої, виконавчої та судової влади, їх структуру і класифікацію, характеристику предмета та системи Адміністративного права як однієї з головних галузей права України, загальне поняття відносин публічного управління. Визначення та характеристику понять «адміністративно-правові норми» та «адміністративно-правові відносини», систему органів публічної адміністрації, повноваження органів влади України, загальну характеристику та основні завдання адміністративного судочинства, форми і зміст адміністративного позову, співвідношення адміністративного проступку та злочину, умови та порядок адміністративної відповідальності посадових осіб; поняття цивільного та сімейного права України, його предмет та методи правового регулювання; джерела цивільного та сімейного права України, поняття, класифікацію, зміст, підстави виникнення та припинення цивільних

правовідносин, суб'єкти та об'єкти цивільних правовідносин, їх види, особливості і порядок здійснення та захисту цивільних прав та обов'язків, поняття та види правочинів, право власності, цивільно-правові договори, характеристику сімейного законодавства України, види господарських правовідносин та їх склад, об'єкти та суб'єкти господарських правовідносин, основні види суб'єктів господарювання, їх правоздатність та дієздатність, поняття «господарське товариство» та їх види, правове становище господарських товариств, поняття підприємства як організаційної форми господарювання, знати відмінності між державним, комунальним та приватним підприємствами; основні види об'єднань підприємств, порядок створення суб'єктів господарювання, документи, що необхідні для реєстрації суб'єктів господарювання;

вміти: тлумачити та правильно застосовувати норми матеріального та процесуального права; застосовувати міжнародні правові акти як складову частину національного законодавства; здійснювати правильну класифікацію правовідносин; визначити особливості взаємин між особою, громадянським суспільством та Українською державою на сучасному етапі; застосовувати нормативні акти у сфері певної соціальної діяльності фізичних та юридичних осіб; здійснювати усунення умов і причин юридичних деліктів у межах професійних обов'язків; аналізувати компетенцію суб'єкта правотворчості; здійснювати систематизацію та аналіз локальних нормативних актів; обґрунтовувати свою громадянську позицію та світогляд на підставі вимог чинного законодавства України; орієнтуватися та пояснювати проблеми поділу влади, форми державного управління; здійснювати правильну кваліфікацію цивільних та сімейних правовідносин, визначати умови дійсності правочину, правові наслідки недійсності правочину, визначати межі цивільної та сімейної правосуб'єктності юридичних і фізичних осіб; застосовувати законодавчі акти, що регулюють господарську діяльність, складати установчі документи господарських структур і реєструвати суб'єктів господарювання в державних структурах, вивчати, аналізувати й оцінювати обставини справ, що виникають у процесі господарської діяльності, та давати їм юридичну оцінку.

2. ОПИС ОСНОВНИХ ТЕМ ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

Предмет теорії держави і права. Методи теорії держави і права. Поняття, походження та розвиток держави і права. Роль держави і права в організації та здійсненні політичної влади. Функції держави. Форми держави. Механізм держави та апарат держави. Функціонування держави. Держава та особа. Правова держава. Право та його ознаки. Соціальні норми. Право і мораль. Функції права. Правові норми, їх структура і види. Правотворення. Форми (джерела) права. Система права і законодавства. Система права України. Систематизація права. Реалізація норм права. Правове регулювання. Тлумачення норм права. Правові відносини. Юридичні факти. Правова свідомість, правова культура і правове виховання. Законність і правопорядок. Правомірна поведінка. Правопорушення. Юридична відповідальність.

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО

Поняття та предмет галузі конституційного права. Конституційно-правові відносини. Джерела конституційного права України. Відповідальність у конституційному праві. Поняття Конституції та її сутність. Конституціоналізм в Україні. Конституційний лад України. Джерело влади в Україні. Форми Української держави. Політична діяльність в Україні. Громадянство України як конституційний інститут. Система конституційних прав і свобод людини та громадянина в Україні і обов'язки громадян в Україні. Вибори і виборче право як форма прямого народовладдя в Україні. Поняття, види та система органів державної влади в Україні. Конституційний статус та повноваження органу законодавчої влади в Україні. Правовий статус народного депутата України. Порядок діяльності Верховної Ради України. Конституційно-правовий статус Президента України. Конституційно-правовий статус органів виконавчої влади. Конституційно-правові основи судової системи та органів прокуратури. Територіальний устрій України. Система адміністративно-територіального устрою України.

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО

Поняття адміністративного права. Адміністративно-правові норми. Поняття публічної адміністрації. Президент України і публічна адміністрація. Кабінет Міністрів України і публічна адміністрація. Центральні органи виконавчої влади в публічній адміністрації. Органи місцевого самоврядування в публічній адміністрації. Загальні положення адміністративного судочинства. Види проваджень за Кодексом адміністративного судочинства. Законодавче забезпечення відповідальності за адміністративні правопорушення (проступки). Поняття адміністративного правопорушення (проступку). Склад адміністративного проступку. Адміністративна відповідальність. Відповідальність неповнолітніх. Адміністративні стягнення. Протокол та постанова у справі про адміністративні проступки.

ЦИВІЛЬНЕ ТА СІМЕЙНЕ ПРАВО

Поняття, система, джерела, принципи цивільного права. Цивільні права та обов'язки, їх здійснення та виконання. Фізична особа як суб'єкт цивільного права. Юридичні особи як суб'єкти цивільного права. Участь держави, Автономної Республіки Крим, територіальних громад у цивільних відносинах. Об'єкти цивільного права. Правочини. Представництво. Строки та терміни. Позовна давність. Особисті немайнові права фізичних осіб. Право власності та інші речові права. Право інтелектуальної власності. Основні положення про зобов'язання. Загальні положення про договір. Договір купівлі-продажу. Договір поставки. Договір контрактації сільськогосподарської продукції. Договір постачання енергетичними та іншими ресурсами через приєднану мережу. Договори міни, дарування. Договір ренти. Договір довічного утримання (догляду). Найм (оренда). Найм (оренда) житла. Позичка. Підряд. Послуги. Договори перевезення та транспортного експедирування. Договір зберігання. Договір страхування. Договір доручення. Договір комісії. Управління майном. Позика. Кредит. Банківський вклад та рахунок. Факторинг. Розрахунки. Розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності. Комерційна концесія. Спільна діяльність. Недоговірні зобов'язання. Спадкове право. Поняття, принципи, джерела сімейного права. Сім'я

та сімейні правовідносини. Шлюб та визнання його недійсним. Припинення шлюбу. Особисті немайнові права та обов'язки подружжя. Майнові права та обов'язки подружжя. Визначення походження дітей. Особисті немайнові права та обов'язки батьків і дітей. Майнові правовідносини батьків і дітей. Аліментні відносини подружжя, батьків та дітей. Усиновлення. Опіка, піклування та патронат над дітьми. Права та обов'язки інших членів сім'ї та родичів.

ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО

Поняття господарської діяльності та господарського права. Господарські правовідносини. Загальна характеристика суб'єктів господарювання, порядок їх створення та державної реєстрації. Правове становище господарських товариств, підприємств та їх об'єднань. Припинення господарської діяльності та ліквідація суб'єкта господарювання через процедуру банкрутства. Обмеження монополізму та захист суб'єктів господарювання від недобросовісної конкуренції. Правове регулювання ціноутворення. Захист прав споживачів. Загальна характеристика господарських зобов'язань та правове регулювання торговельної діяльності. Правове регулювання інвестиційної та зовнішньоекономічної діяльності. Правове регулювання ринку фінансових послуг та законодавство про господарську рекламу. Контроль за здійсненням господарської діяльності та відповідальності у господарському праві.

3. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

1. «Теорія держави і права» як наука і навчальна дисципліна.
2. Роль держави в організації суспільства і здійсненні політичної влади. Напрями організації державою суспільства та його політичної системи.
3. Право як складова політичної системи суспільства. Напрями здійснення правом політичної влади в суспільстві.
4. Поняття «функція держави». Взаємозв'язок і взаємозалежність між функціями держави та їх розвитком на різних етапах розвитку держави.
5. Форма правління.
6. Поняття та риси унітарної держави.
7. Механізм держави як система державних організацій .
8. Сутність правової держави. Ознаки правової держави її історичні джерела.
9. Поняття соціальної держави. Риси та ознаки соціальної держави. Принципи соціальної держави.
10. Право як система нормативного регулювання. Принципи права. Соціальна цінність права, функції права та його структура.
11. Поняття соціальних норм. Ознаки соціальних норм. Загальні риси і види соціальних норм.
12. Поняття та фактори правотворчості. Види та суб'єкти правотворчості. Методи та стадії право творення. Принципи право творення.
13. Поняття «система права». Види сучасних правових систем. Характеристика складових елементів системи права.
14. Система законодавства.
15. Система права і законодавства України.
16. Систематизація нормативних актів. Кодифікація як вища форма систематизації. Хронологічна і тематична інкорпорація.
17. Поняття «галузь права». Поділ галузей права на підгалузі та інститути права.
18. Реалізація норм права, форми і методи її здійснення.
19. Поняття «правове регулювання». Предмет, метод і межа правового регулювання.
20. Склад і зміст правовідносин. Суб'єкти правовідносин та їх види. Об'єкти правовідносин.
21. Поняття «правова свідомість» та її ознаки. Характерні ознаки правосвідомості.
22. Зміст законності. Основні вимоги до законності. Основні принципи законності.
23. Поняття правопорядок. Правопорядок і громадський порядок.
24. Поняття «юридична відповідальність». Характеристика основних видів юридичної відповідальності. Принципи юридичної відповідальності.
25. Роль права в організації суспільства.

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО

1. Предмет і метод конституційного права.
2. Конституційно-правові норми: поняття, види та особливості.
3. Суб'єкти та об'єкти конституційно-правових відносин.
4. Конституційне закріплення принципу народного суверенітету.
5. Особливості конституційно-правових відносин.
6. Територіальний та державний устрій України.
7. Громадянство України: поняття та ознаки.
8. Конституційний статус прокуратури в Україні.
9. Конституційний суд України: порядок формування та склад.
10. Поняття виборів та виборчого права.
11. Загальна характеристика джерел конституційного права.
12. Поняття та характер конституційно-правової відповідальності.
13. Функції конституції.
14. Види конституції.
15. Особливості розробки, обговорення та прийняття Конституції України 1996 року.
16. Гуманістичні та демократичні засоби конституційного ладу в Україні.
17. Форми здійснення влади народу.
18. Характеристика державного режиму в Україні.
19. Політичні партії і громадські організації, їх конституційно-правовий статус.
20. Конституційні права, свободи людини і громадянина.
21. Конституційні обов'язки людини і громадянина.
22. Виборча система: поняття та види виборчих систем.
23. Конституційний статус органів законодавчої, виконавчої і судової влади.
24. Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні, Парламент України.
25. Статус народного депутата України.

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО

1. Предмет і система адміністративного права та його місце в правовій системі держави.
2. Вікові межі адміністративної відповідальності неповнолітніх. Застосування до неповнолітніх заходів впливу.
3. Порядок призначення виборів Президента України.
4. Поняття «державна служба». Принципи державної служби.
5. Поняття місцевого самоврядування та його принципи.
6. Поняття «місьцеве самоврядування». Суб'єкти місцевого самоврядування.
7. Конституційно-правовий статус народного депутата України.
8. Державне управління – різновид публічного управління. Основні ознаки державного управління.
9. Поняття «методи публічного адміністрування». Види методів

- публічного адміністрування.
10. Порядок призначення виборів народних депутатів.
  11. Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади (поняття, функції).
  12. Порядок призначення виборів міських, сільських, селищних голів, членів ОТГ.
  13. Визначення «адміністративний проступок» в законодавстві.
  14. Адміністративне правопорушення та його склад.
  15. Співвідношення адміністративного проступку та злочину.
  16. Право на звернення до адміністративного суду.
  17. Співвідношення адміністративного і дисциплінарного проступку.
  18. Поняття і підстави адміністративної відповідальності. Види адміністративних стягнень.
  19. Поняття «адміністративне судочинство».
  20. Сторони в судовому адміністративному процесі. Інші учасники адміністративного судового процесу.
  21. Система адміністративних судів.
  22. Завдання адміністративного судочинства.
  23. Позбавлення спеціального права, наданого даному громадянину. Зміст протоколу про адміністративне правопорушення.
  24. Надіслання протоколу. Випадки, коли протокол про адміністративне правопорушення не складається.
  25. Зміст постанови по справі про адміністративне правопорушення. Види постанов по справі про адміністративне правопорушення.

ЦИВІЛЬНЕ ТА СІМЕЙНЕ ПРАВО

1. Визначте та охарактеризуйте об'єкти цивільного права.
2. Дайте характеристику фізичної особи в цивільному праві: поняття, правоздатність, дієздатність фізичної особи, визнання особи безвісно відсутньою, оголошення особи померлою.
3. Охарактеризуйте строки і терміни у цивільному праві.
4. Визначте загальні положення про право власності.
5. Дайте характеристику юридичної особи у цивільному праві та способи припинення юридичної особи (реорганізація та ліквідація).
6. Дайте характеристику договору найму житла.
7. Визначте та охарактеризуйте особисті немайнові права фізичної особи:
8. особисті немайнові права, що забезпечують природне існування та особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття фізичної особи.
9. Дайте характеристику підставам набуття та припинення права власності.
10. Дайте характеристику правочинів у цивільному праві: поняття, види, форми та недійсність правочину.
11. Охарактеризуйте підстави виникнення цивільних прав та обов'язків.
12. Дайте характеристику недоговірних зобов'язань.

13. Дайте загальну характеристику договору поставки.
14. Дайте загальну характеристику договору страхування.
15. Охарактеризуйте речові права на чуже майно.
16. Охарактеризуйте договір купівлі-продажу: загальні положення договору, роздрібна купівля-продаж.
17. Представництво в цивільному праві.
18. Дайте характеристику договору дарування.
19. Визначте загальні положення договору підряду.
20. Охарактеризуйте договір найму та прокату.
21. Охарактеризуйте договір зберігання та загальну характеристику видів цього договору.
22. Дайте характеристику спадкування за законом.
23. Дайте характеристику позовної давності у цивільному праві: загальна та спеціальна позовна давність.
24. Поняття «заходи процесуального примусу» в цивільному судочинстві.
25. Види заходів процесуального примусу в цивільному судочинстві.

ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО

1. Поняття, ознаки та види господарської діяльності.
2. Поняття, ознаки та мета підприємництва.
3. Принципи господарювання та їх зміст.
4. Поняття господарського права, його предмет та методи.
5. Місце господарського права в системі права України.
6. Джерела господарського права та їх класифікація.
7. Поняття, ознаки та види господарських правовідносин.
8. Об'єкти господарських правовідносин, їх види та особливості.
9. Суб'єкти господарських правовідносин та їх види.
10. Фізичні особи-підприємці як суб'єкти господарювання.
11. Обмеження фізичних осіб у праві на заняття підприємницькою діяльністю.
12. Юридичні особи як суб'єкти господарювання. Порядки та стадії створення юридичних осіб.
13. Поняття та порядок проведення державної реєстрації суб'єктів господарювання.
14. Документи, що подаються для проведення реєстраційних дій.
15. Підстави для залишення документів поданих для проведення державної реєстрації без розгляду. Відмова в проведенні державної реєстрації.
16. Правовий режим модельного статуту та порядок його застосування.
17. Поняття та ознаки ліцензування. Поняття та правове значення ліцензійних умов.
18. Поняття ліцензії, її зміст та порядок отримання. Порядок користування ліцензією.
19. Переоформлення ліцензії та видача дублікату ліцензії (підстави та порядок).
20. Поняття анулювання ліцензії, його види та підстави.
21. Загальна характеристика патентування підприємницької діяльності.

22. Поняття та зміст торгового патенту.

23. Визначте загальні положення про господарський договір: види, укладення, зміна і розірвання договору.

24. Суб'єкти апеляційного провадження в господарському судочинстві. Зміст апеляції в господарському судочинстві.

25. Види заходів процесуального примусу в господарському судочинстві.

4. СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ
УКРКООПСПІЛКА
ВІННИЦЬКА ОБЛАСНА СПІЛКА СПОЖИВЧИХ ТОВАРИСТВ
ВІННИЦЬКИЙ КООПЕРАТИВНИЙ ІНСТИТУТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
В. о. ректора інституту
                     В.А. Драбовська
«26» березня 2021 р.

Варіант _____

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 8

для проведення фахових вступних випробувань для абітурієнтів, які вступають на денну та заочну форму здобуття освіти на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста та освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра для здобуття освітнього ступеня бакалавра за спеціальністю: 081 «Право»

1. Охарактеризуйте право як складову політичної системи суспільства. Напрями здійснення правом політичної влади в суспільстві.
2. Дайте визначення та характеристику поняття конституційно-правової відповідальності.
3. *Вирішіть практичну ситуацію і дайте обґрунтовану відповідь на запитання.*

Гр. О. звернулася з позовною заявою до суду про дії та бездіяльність прокуратури міста М. Позовні вимоги обґрунтовуються тим, що відповідно до Закону України «Про звернення громадян» відповідач у встановлений законом термін не надав обґрунтованої відповіді позивачу щодо розгляду його скарги. Гр. О. просить суд зобов'язати відповідача вирішити у місячний термін та надати обґрунтовану відповідь на звернення. Представник прокуратури зазначив, що за результатами розгляду звернення гр. О., її було письмово повідомлено у передбачений законом термін та відповідно до КПК України, а не відповідно до вимог Закону України «Про звернення громадян».

Дайте правовий аналіз ситуації. Чи є вимоги гр. О. обґрунтованими? Вкажіть, на які правовідносини поширюється Закон України «Про звернення громадян»?

Голова комісії _____

Члени комісії _____

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ

Екзаменаційні завдання з фахових випробувань для абітурієнтів, які вступають на денну та заочну форму навчання на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста для здобуття освітнього ступеня бакалавра за спеціальністю: 081 «Право» складаються із 3-х завдань, а саме:

- «1» та «2» – теоретичні питання;
- «3» – ситуаційна задача.

Завдання, що включені до екзаменаційних білетів мають однаковий рівень складності.

Для оцінювання відповідей абітурієнтів застосовуються такі критерії та шкала оцінювання.

Критерії оцінювання знань абітурієнтів освітнього ступеня бакалавра за спеціальністю: 081 «Право» з фахових дисциплін «Теорія держави і права», «Конституційне право», «Адміністративне право», «Цивільне та сімейне право», «Господарське право»

Рівні навчальних	Бали	Критерії оцінювання знань абітурієнтів
I. Початковий (100-119)	1 (100)	Абітурієнт може розрізнити об'єкт вивчення і відтворювати деякі елементи.
	2 (101-109)	Абітурієнт фрагментарно відтворює незначну частину матеріалу, не чітко уявляє предмет вивчення, здатний до елементарного викладу думки.
	3 (110-119)	Абітурієнт відтворює менше половини навчального матеріалу, з допомогою викладача дає відповідь на елементарні завдання.
II. Середній (120-149)	4 (120-129)	Абітурієнт знає приблизно половину навчального матеріалу, здатний відтворити його за допомогою пояснень викладача, повторити за зразком визначення або класифікації. Оперує ключовими поняттями теорії держави і права, конституційного та адміністративного права.

	6 (140-149)	Абітурієнт виявляє розуміння основних положень матеріалу. Відповідь його правильна, але недостатньо осмислена. З допомогою викладача здатний аналізувати, порівнювати, узагальнювати та робити висновки. Вміє застосовувати знання при вирішенні правових ситуацій за зразком.
III. Достатній (150-179)	7 (150-159)	Абітурієнт правильно, логічно відтворює навчальний матеріал з дисциплін, розуміє основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підставі власних думок, застосовує вивчений матеріал при вирішенні правових ситуацій.
	8 (160-169)	Знання абітурієнта є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал при вирішенні правових ситуацій, вміє аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між об'єктами вивчення. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями.
	9 (170-179)	Абітурієнт вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в дещо змінених правових ситуаціях, уміє аналізувати і систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази у власній аргументації.
IV. Високий (180-200)	10 (180-189)	Абітурієнт володіє глибокими і міцними знаннями, використовує їх при вирішенні нестандартних правових ситуацій. Самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, аналізує правові факти, формує висновки.
	11 (190-199)	Абітурієнт володіє узагальненими знаннями з дисциплін, аргументовано використовує їх у нестандартних правових ситуаціях, уміє знаходити джерело інформації та аналізувати її, ставити і роз'яснювати проблему, самостійно оцінює правові факти і явища, що стосуються предмету адміністративного права.
	12 (200)	Абітурієнт має системні, дієві знання, виявляє неординарні здібності з дисциплін, вміє ставити і розв'язувати проблеми, вирішувати складні правові ситуації, самостійно здобувати і використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї.

6. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

Базова

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - №30 – ст.141
2. Горун О. В. Теорія держави і права : навч. посіб. / О. В. Горун, Н. В. Камінська, О. В. Фатхутдінова. – К. : КНТ, 2011. – 216 с.
3. Качур В.О. Теорія держави і права: навчальний посібник [Текст] / В.О. Качур. – К. : Видавництво «ЦП «Компринт», 2014. – 328 с.
4. Кириченко В.М., Куракін О.М. Теорія держави і права: модульний курс. Навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, 2010. – 264 с.
5. Луць Л.А. Загальна теорія держави та права: Навчально-методичний посібник (за кредитно-модульною системою). – К.: Атїка, 2007. – 412 с.
6. Рабінович П.М. Основи загальної теорії права та держави. – К.: Атїка, 2004. – 189с.
7. Селецький С.І. Теорія держави і права. Навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, 2012. – 246 с.
8. Скакун О.Ф. Теорія держави і права: Підручник / Пер. з рос. – Харків: Консум, 2012. – 526 с.
9. Татарчук В.І. Теорія держави і права. Навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, 2012. – 184 с.
10. Теорія держави та права: навч. посіб. / [Є. В. Білозьоров, В. П. Власенко, О. Б. Горова, А. М. Завальний, Н. В. Заяць та ін.] ; за заг. ред. С. Д. Гусарєва, О. Д. Тихомирова. – К. : НАВС, Освіта України, 2017. – 320 с.
11. Теорія держави і права: [підручник] / [за вимогами кредитномодульної системи навчання] / Є.О. Гіда, Є.В. Білозьоров, А.М. Завальний та ін.; за заг. ред. Є.О. Гіди. – К.: ФОП О.С. Ліпкан, 2011. – 576 с.
12. Цвік М.В., Ткаченко В.Д., Петришин О.В. Загальна теорія держави і права. – Харків: „Право”, 2013. – 428 с.

Допоміжна

1. Актуальні проблеми теорії держави та права : навч. посіб. / [Є. В. Білозьоров, Є. О. Гіда, А. М. Завальний та ін.] ; за заг ред. Є. О. Гіди. – К. : ФОП О. С. Ліпкан, 2010. – 260 с.
2. Віхров О. П. Теорія держави і права : курс лекцій : навч. посіб. / О. П. Віхров, І. О. Віхрова. – Чернігів : Десна Поліграф, 2015. – 303 с.
3. Загальна теорія права : підруч. / [М. І. Козюбра, С. П. Погребняк, О. В. Цельєв та ін.] ; за заг. ред. М. І. Козюбри. – К. : Ваїте, 2015. – 392 с
4. Теорія держави і права : навч. посіб. для підгот. до держ. іспиту / кол. авт., кер. авт. кол. канд. юрид. наук А. І. Сердюк. – 2-е вид., доп. і перероб. – Дніпропетровськ : ДДУВС, 2010. – 314 с.
5. Теорія держави і права : посіб. для підгот. до держ. іспитів / 309 310 [Д. В. Лук'янов, С. П. Погребняк, В. С. Смородинський та ін.] ; за заг. ред. О. В. Петришина. – 4-те вид., допов. і змін. – Х. : Право, 2015. – 204 с.

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО

Базова

1. Конституція України, прийнята 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Закон України «Про громадянство України» від 18 січня 2001 р. // ВВР України. – 2001. - № 4. - Ст. 65.
3. Закон України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту» від 08.07.2011 року № 3671-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 67. – Ст. 250.
4. Закон України «Про Державний Гімн України» від 06.03.2003 № 602-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №24. – Ст.163.
5. Закон України «Про всеукраїнський референдум» від 06.11.2012 № 5475-VI // Відомості Верховної Ради України – 2013. – № 44-45. – Ст. 634.
6. Закон України «Про громадські об'єднання» від 22.03.2012 № 4572-VI, зі змінами і доповненнями // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 1.– Ст. 1.
7. Закон України «Про Конституційний Суд України» від 16.10.1996 № 422/96-ВР, зі змінами та доповненнями № 1700-VII від 14.10.2014// ВВР. – 2014. – № 49. – Ст. 2056.
8. Закон України «Про місцеві вибори» від 14.07.2015 № 595-VIII, зі змінами та доповненнями № 835-VIII від 26.11.2015 // ВВР. – 2016. – № 2. – Ст.17.
9. Закон України «Про прокуратуру» від 14.10.2014 № 1697-VII, // ВВР. – 2015. – № 2-3. – Ст.12
10. Закон України «Про статус народного депутата України » від 17.11.1992 № 2790-XII – ВВР. – 1993. – № 3. – Ст. 17.
11. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» від 02.06.2016 р. Відомості Верховної Ради. – 2016. – № 31. – Ст.545
12. Веніславський Ф. В. Конституційне право України в схемах і таблицях: навч. посіб. для студ. юрид. вуз. та факульт. / Ф. В. Веніславський. — Х. : Право, 2014. — 376 с.
13. Демків, Р. Я. Конституційне право України : курс лекцій / Р. Я. Демків. — Львів : [б. в.], 2012. — 331 с.
14. Єловських У. О. Конституційне право України : навч.-метод. посіб. для студ. усіх спец. ун-ту ден. форма навч. / У. О. Єловських. — Луганськ : ЛНУ ім. Тараса Шевченка, 2013. — 182 с.
15. Варлен М. В. Конституционное право : учеб. для бакалав. / М. В. Варлен и др.; отв. ред. В. И. Фадеев. — М. : Проспект, 2014. — 581 с.

Допоміжна

1. Конституційне право України: підручник / Л. К. Байрачна, Ю. Г. Барабаш, Ф. В. Веніславський, В. І. Кичун, В. П. Колісник. — Х. : Право, 2008. — 416 с.

2. Шемшученко Ю. С. Великий енциклопедичний юридичний словник. А-Я / за ред. Ю. С. Шемшученка. — 2-е вид., переробл. і допов. — К.: Юридична думка, 2012. — 1017 с.
3. Нестерович В. Ф. Конституційне право України: навч. посіб. з підготов. до самост. роботи / В. Ф. Нестерович. — Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2013. — 207 с.
4. Шаптала, Н. К. Конституційне право України: навч. посіб. / Н. К. Шаптала, Г. В. Задорожня. — Дніпропетровськ: ЛізуновПрес, 2012. — 472 с.
5. Конституції і конституційні акти України. Історія і сучасність. — 2-ге вид., змін, і доп. / Упорядник І. О. Кресіна; відп. ред. Ю. С. Шемшученко. — К., 2010. — 310 с.
6. Теліпко В, Е. Конституційне та конституційно-процесуальне право України: Навч. посіб. — К., 2011. — 568 с.

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО

Базова

1. Конституція України, прийнята 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 30. — Ст. 141.
2. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 // Відомості Верховної Ради України. — 2005. — № 35–36, № 37. — Ст. 446.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 // Відомості Верховної Ради України. — 1984. — Додаток до № 50. — Ст. 1122.
4. Закон України «Про Антимонопольний комітет України» від 26.11.93. Відомості Верховної Ради України. — 1993. — № 50. — Ст. 472.
5. Закон України «Про асоціації органів місцевого самоврядування» від 16.04.09. Відомості Верховної Ради України. — 2009. — №38. — Ст. 534.
6. Закон України «Про державну службу» від 16.12.93. // Відомості Верховної Ради України. —1993. — № 52. — Ст. 490.
7. Закон України «Про Кабінет Міністрів України» від 27.02.14 // Відомості Верховної Ради України. — 2014. — № 13. — Ст. 222.
8. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.97. // Відомості Верховної Ради України. — 1997. — № 48. — Ст. 254.
9. Закон України «Про місцеві державні адміністрації» від 09.04.99. // Відомості Верховної Ради України. — 1999. — № 20-21. — Ст. 190.
10. Закон України «Про громадські об'єднання» від 22.05.2012. // Відомості Верховної Ради України. — 2013. — № 1. — Ст. 1.
11. Закон України «Про органи самоорганізації населення» від 11.07.01. // Відомості Верховної Ради України. — 2001. — № 48. — Ст. 254.
12. Закон України «Про Регламент Верховної Ради України» від 10.02.10. // Відомості Верховної Ради України. — 2010. — № 14-15, № 16-17. — Ст.133.
13. Закон України «Про службу в органах місцевого самоврядування» від 07.06.01. Відомості Верховної Ради України. — 2001. — № 33. — Ст. 175.

14. Авер'янов В. Б. Основи адміністративного права України та його доктринальний розвиток: підручник / [О. М. Пасенюк (кер. авт. кол.), О. Н. Панченко, В. Б. Авер'янов та ін.; за заг. ред. О. М. Пасенюка.] — К.: ЮрінкомІнтер, 2011. — 872с.
15. Адміністративне право України: навчальний посібник // Галуцько В.В., Курило В.І., Короед С.О. та ін.; за ред. В.В. Галуцька. — К.: Інститут публічного права, 2015. — Т. 1: Загальне адміністративне право. — 180 с.
16. Адміністративне право України. Академічний курс / За заг. ред. В.Б. Авер'янова. — К.: Видавничий Дім “Ін-Юре”, 2012. — 668 с.
17. Адміністративне право України. Академічний курс: підруч. / Т. О. Коломoeць. — К.: Юрінком Інтер, 2011. — 576 с.
18. Науково-практичний коментар Кодексу адміністративного судочинства України / Вищ. адм. суд України ; за заг. ред. І. Х. Темкіжева. — 2-ге вид., переробл. і допов. — К. : Юрінком Інтер, 2013. — 720 с.

Допоміжна

1. Адміністративне право. Альбом схем: навч. посіб. / Ю. П. Битяк, В. В. Зуй, В. М. Гаращук та ін.; Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого”. — Х.: Право, 2012. — 160 с.
2. Адміністративне право України. Академічний курс: підруч. / Т. О. Коломoeць. — К.: Юрінком Інтер, 2011. — 576 с.
3. Адміністративне право України. Загальна частина. Академічний курс: підруч. / за заг. ред. О. М. Бандурки. — Х.: Золота миля, 2011. — 584 с.
4. Адміністративне право. Загальна частина: навч. посіб. / за заг. ред. Ю. П. Битяка, В. В. Зуй. — Х.: Одісей, 2011. — 240 с.
5. Адміністративне право України : підручник / [Ю. П. Битяк, В. М. Горощук, О. В. Дьяченко та ін.] ; за ред. Ю. П. Битяка. — К. : Юрінком Інтер, 2012. — 544 с.
6. Адміністративне право України: підруч. / В. М. Гаращук, В. В. Богуцький та ін.; за заг. ред. Ю. П. Битяка, В. М. Гаращука, В. В. Зуй. — Х.: Право, 2012. — 656 с.
7. Адміністративне право України. Особлива частина. Академічний курс: підруч. / за заг. ред. О. М. Бандурки. — Х.: Золота миля, 2013. — 840 с.
8. Адміністративне право України : підручник / [за заг. ред. С. В. Ківалова.] — Одеса: Юридична література, 2010. — 846 с.
9. Демський Е. Ф. Адміністративне процесуальне право України : навч. посіб. / Е. Ф. Демський. — К. : Юрінком Інтер, 2010. — 496 с.
10. Колпаков В. К. Адміністративна відповідальність (адміністративно-деліктне право): навч. посіб. / В. К. Колпаков. — К.: Юрінком Інтер, 2008. — 256 с. Константи́й О. В.
11. Курс адміністративного права України: підруч. / В. К. Колпаков, О. В. Кузьменко, І. Д. Пастух, В. Д. Сущенко та ін.; за ред. В. В. Коваленка. — К.: Юрінком Інтер, 2012. — 808 с.
12. Святоцький О., Чушенко В. Питання теорії і практики адміністративного права в Україні/ О. Святоцький, В. Чушенко // Право України. - 2009.-№2. - С.17-20.

ЦИВІЛЬНЕ ТА СІМЕЙНЕ ПРАВО

Базова

1. Конституція України: за станом на 30.09.2016 / Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №30. – Ст.141.
2. Господарський кодекс України: за станом на 17.06.2018 / Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 11. – Ст. 462.
3. Сімейний кодекс України: станом на 28.08.2018 / Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 21–22 – ст.135.
4. Цивільний кодекс України: за станом на 02.08.2018 / Відомості Верховної Ради України. –2003. – №№ 40, 41, 42, 43 ,44. – Ст. 356.
5. Цивільний процесуальний кодекс України: за станом на 28.08.2018 / Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 40-41, 42. – ст.492.
6. Земельний кодекс України: за станом на 01.04.2018 / Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 3 – 4. ст.27
7. Цивільне право як сфера приватного права України [Електронний ресурс] / Р. Майданик // Приватне право. - 2013. - № 1. - С. 65-80. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/prpr_2013_1_9
8. Категорії "приватне право", "цивільне право України" та "цивільне законодавство України": до проблеми співвідношення [Електронний ресурс] / Є. О. Харитонов // Наукові праці Національного університету "Одеська юридична академія". - 2012. - Т. 12. - С. 157-169. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nponyua_2012_12_18
9. Сімейне право в системі права України [Електронний ресурс] / Т. Боднар // Приватне право. - 2013. - № 1. - С. 129-134. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/prpr_2013_1_14
10. Сімейне право: підручник / за заг. ред. В. А. Кройтора та В. Ю. Євко; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2016. – 512 с. [Електронний ресурс] / С. Б. Булеца // Право і Безпека. - 2016. - № 2. - С. 161. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pib_2016_2_32
11. Правовий режим власності: поняття та зміст / Ю. Пацурківський // Право України. - 2013. - № 12. - С. 274-281.
12. Цивільно-правова характеристика ризику неможливості виконання договірною зобов'язання: поняття та практичне значення [Текст] / Олена Андреева // Підприємництво, господарство і право. - 2014. - № 5. - С. 45-48.
- Сімейне право в системі права України / Т. Боднар // Приватне право. - 2013. - № 1. - С. 129-134.58.
13. Сімейне право: підручник / за заг. ред. В. А. Кройтора та В. Ю. Євко; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2016. – 512 с.
14. Укладення шлюбу: порівняльна характеристика сімейного права України та Туреччини / Г. О. Блінова // Право і суспільство. - 2013. - № 5. - С. 40-45.

Допоміжна

1. Добросовісне володіння в римському приватному праві: витоки рецепції в сучасне цивільне право України [Електронний ресурс] / І. М.

- Шаркова // Юридична наука. - 2013. - № 8. - С. 23-32. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/jnn_2013_8_5
2. Справедливість як критерій добросовісності: рецепція Римсько-правового поняття aequitas у цивільне законодавство України [Електронний ресурс] / І. М. Шаркова // Наше право. - 2013. - № 8. - С. 16-20. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nashp_2013_8_5
  3. Принцип єдності юридичної термінології та його реалізація у сучасному цивільному законодавстві (на прикладі терміна "правочин") / В. Антошкіна // Право України. - 2012. - № 7. - С. 161-167.
  4. Деякі аспекти дефектності правоприпиняючих юридичних фактів у цивільному праві / А. Коструба // Право України. - 2012. - № 7. - С. 168-174. 3. Джерела цивільного права України: поняття, система, види / р. Майданик // Право України. - 2013. - № 5. - С. 294-309.
  5. Правовий режим власності: поняття та зміст / Ю. Пацурківський // Право України. - 2013. - № 12. - С. 274-281.
  6. Цивільно-правова характеристика ризику неможливості виконання договірною зобов'язання: поняття та практичне значення [Текст] / Олена Андреева // Підприємництво, господарство і право. - 2014. - № 5. - С. 45-48.
  7. Місце міжнародних договорів України в системі джерел сімейного права / В. А. Ватрас // Приватне право і підприємництво. - 2015. - Вип. 14. - С. 164-168.
  8. 10. Договори в сімейному праві України / О. В. Михальнюк // Бюлетень Міністерства юстиції України. - 2013. - № 10. - С. 84-91.
  9. 11. Право спільної власності за цивільним та сімейним законодавством України / А. Гриняк // Юридична Україна. - 2015. - № 6. - С. 59-64.
  - 10.12. Цивільне право України. Особлива частина : підручник / за ред.: В. Г. Фазикоша, С. Б. Булеци. – К. : Знання, 2013. – 752 с.

ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО

Базова

1. Конституція України: за станом на 30.09.2016 / Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №30. – Ст.141.
2. Господарський кодекс України: за станом на 17.06.2018 / Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 11. – Ст. 462.
3. Цивільний кодекс України: за станом на 02.08.2018 / Відомості Верховної Ради України. –2003. – №№ 40, 41, 42, 43 ,44. – Ст. 356.
4. Господарське право України : Підручник / За ред. В.М. Гайворонського, В.П. Жушмана. Х.: Право, 2005. 384 с.
5. Понікаров В.Д., Андрійченко Ж.О. Господарське законодавство: Навч. посібник. Харків: ВД "ІНЖЕК", 2004. 232 с.
6. Хозяйственное право: Учебник / Под ред. Мамутова В. К.- К.: Юринком Інтер, 2002.- 912 с.
7. Щербина В.С. Господарське право: Навч. посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 656 с.

Інтернет-ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://portal.rada.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Верховного Суду України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.scourt.gov.ua>
3. Офіційний сайт Вищої ради юстиції України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.vru.gov.ua>
4. Офіційний сайт Генеральної прокуратури України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.gp.gov.ua>
5. Офіційний сайт ДП Інформаційного Центру Міністерства юстиції України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.informjust.ua/>
6. Режим доступу: www.bagnenko.kherson.ua – «Юрист Плюс», інформаційно довідникова система.
7. Режим доступу: www.lexquorum.co.in – «LexQuorum», юридичний довідник.
8. Режим доступу: www.liga.net – «Ліга», система інформаційно-правового забезпечення.
9. Режим доступу: www.practix.com – «Юридическая практика», газета.
10. Режим доступу: www.pravoua.com.ua – журнал «Право України»
11. Режим доступу: www.ukrpravo.com – «Украинское право», адреса адвокатських фірм, правова інформація.
12. Режим доступу: www.finlex.com.ua – «Finlex», юридична консультація online.